

עניותא [אחרי העני רודפת העניות] שאינו יכול ליהנות ולהרויח אף מעצה זו.

ותמהינן לאביי, על העצה לגרשה ולהפסיד אביו הערב: **ומי אמר אביי הכי והאמר אביי, איזהו רשע ערום: זה המשיא עצה למי שקיבל נכסים ממי שאמר בשעת מיתתו: "נכסי לך ואחריך [כשתמות] לפלוני", ואומר משיא העצה למקבל: למכור בנכסים אלו ולהנות מן המעות. והרי זה מפסיד במכירתו לאותו פלוני הבא אחריו כרבן שמעון בן גמליאל, שסובר: שאם מכר הראשון, אין לשני אלא מה ששייר ראשון, והפסיד. ועל כן קרוי "רשע": שמתעבר על ריב לא לו, ומבטל מחשבת הנותן שברצונו שלא ימכור הראשון לאחרים, [שהרי רוצה שיבוא לידי זה שאחריו]. והוא ערום: שמכל מקום מצליח הוא, ומה שעשה עשוי, שהרי הנותן לא מיחה בשעת מתנה [רשב"ם ב"ב קעד:].**

והשתא תמהינן: אם כן, גם זה שמשיא עצה לגרש, ואין כוונת המגרש אלא על מנת שישלם הערב את ערבותו, רשעות וערמומיות היא נתינת העצה, ואיך אמר אביי עצמו לתת עצה זו?!

ומשנינן: במעשה זה יש שתי סיבות לטובה ולכן [יד רמה ב"ב קעד:; ושו"ע] הדין שונה! **בריה של הערב, במעשה זה שהיה הערב משלם להרויח לבנו [ולא היה האב**

נותן לו כראוי — יד רמה ב"ב קעד:; וברבינו גרשום: שסוף דבר ראוי הוא ליורשו ועייין רבינו גרשום ב"ב קעד:] **שאני! וצורכא מרבנן** כמו רב הונא **שאני!** שמצוה לתת לו עצה כדי שיהיו לו נכסים ויעסוק בתורה — רבינו גרשום.

תו מקשינן על העצה של אביי: **ותיפוק ליה** שגם לולא שהיה רב הונא כהן, לא היה מועיל גירושיו לגבות מן הערב, דמשה בר עצרי **ערב סתם הוא ולא קבלן, וערב דכתובה, לא משתעבר** לשלם כלל.

ומשנינן: **ערב קבלן הוה!** שהתפיס רב הונא כג-ב לאשתו מטלטלין לכתובתה, והיא מסרה אותם לאביו של בעלה, והוא החזירם לבנו. וזהו קבלן, שנושא ונותן ביד את ההלוואה מהמלוה ללוה ונעשה הוא לוה של המלוה. וגם כאן, על ידי שמסרה אותם לאביו שהוא הערב, נעשה הערב חייב לאשה.

ומקשינן: **הניחא למאן דאמר [לקמן בסוגיא]: קבלן, אף על גב דלית ליה נכסים ללוה בשעת הלוואה — שיוכל הערב ליפרע מנכסים אלו, אם לא ישלם הלוה ויצטרך הערב לשלם — משתעבר, מוכן שנשתעבר משה בר עצרי על ידי קבלנתו לשלם לאשה, ואף על גב שלרב הונא העני לא היו נכסים בשעת נשואיו.**

שנעקרו קידושיה.

ורצה המלא רועים לתרץ שבאופן כזה גם אין חיוב כתובה כיון שהתברר שלא היו כלל קידושיין. אך דחה זאת שאם כן, כל אחד יוכל להפקיע את חיוב הכתובה על ידי שישלח גט ויחזור ויבטל את השליח, ובהכרח שגם באופן

כזה חייב הבעל כתובה.

ותירץ, שאולי גם בזה תהיה אסורה לכהן מדרבנן משום ריח הגט, ועוד תירץ על פי דברי התוספות בגיטין שבאופן שמבטל את השליח בכוונה כדי שיעקרו הקידושיין לא תיקנו חז"ל שיעקרו הקידושיין.